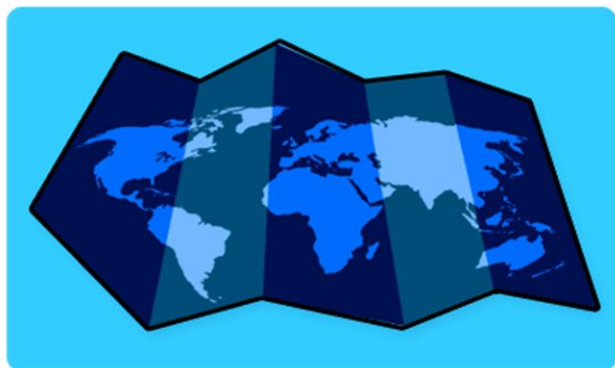
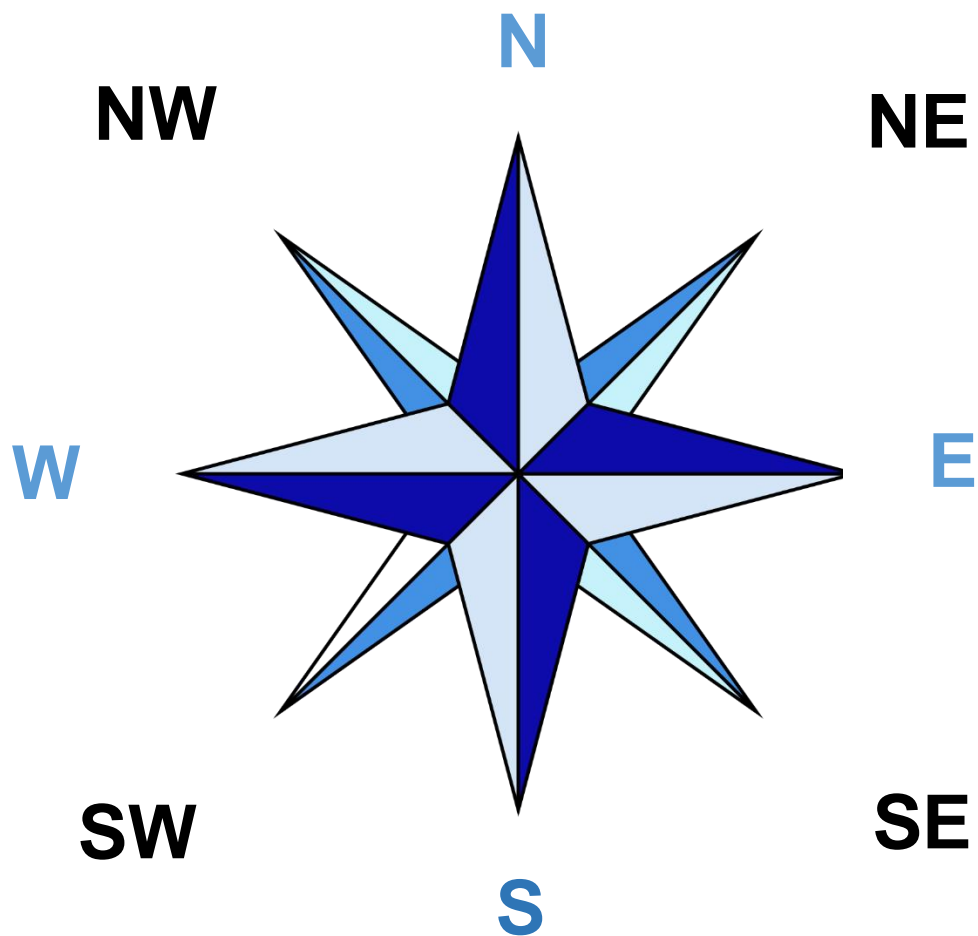

Географска (картографска) мрежа, географска ширина и географска дужина, часовне зоне

Јелена Томић,
наставница географије

Да се подсетимо...

Главне стране света:

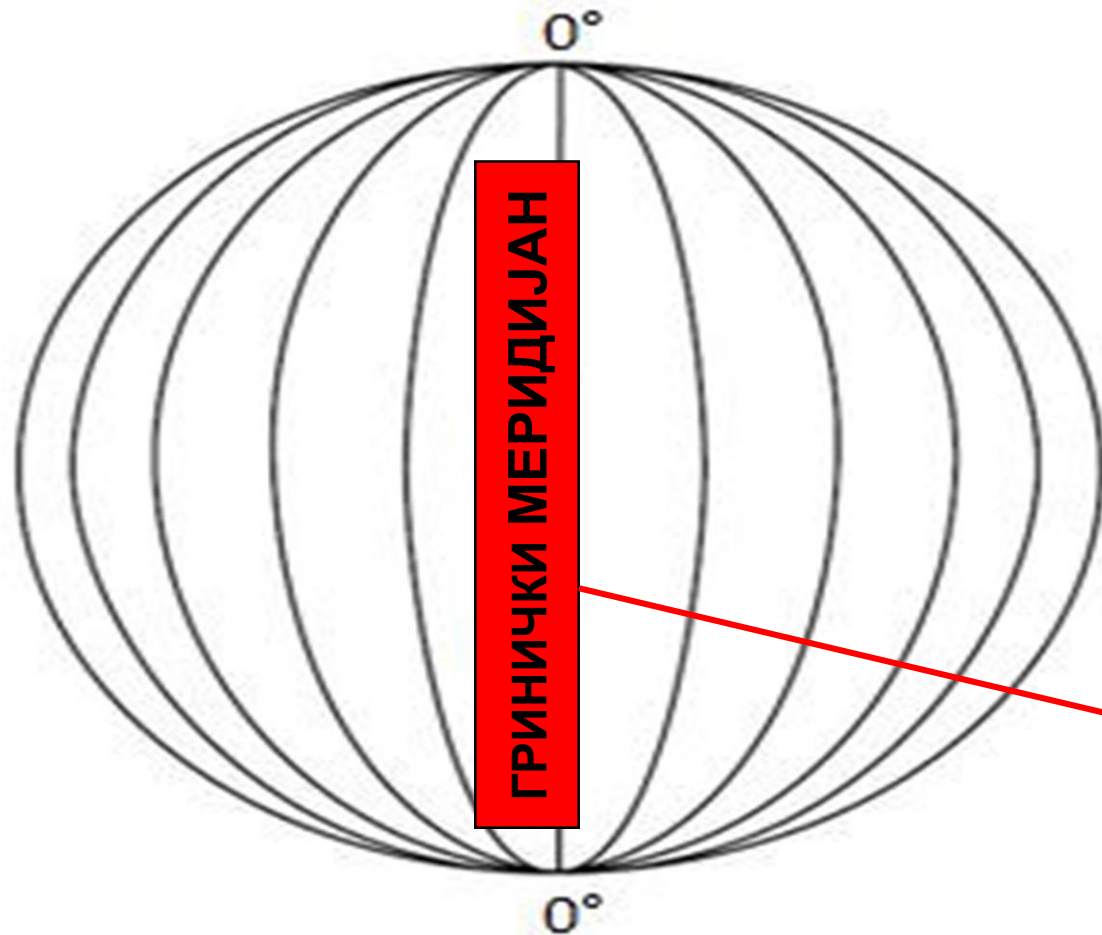
- север, N
- исток, E
- југ, S
- запад, W

Споредне стране света:

- североисток, NE
- југоисток, SE
- југозапад, SW
- северозапад, NW

ЗАПАДНА ПОЛУЛОПТА

ИСТОЧНА ПОЛУЛОПТА

МЕРИДИЈАНИ (ПОДНЕВЦИ)

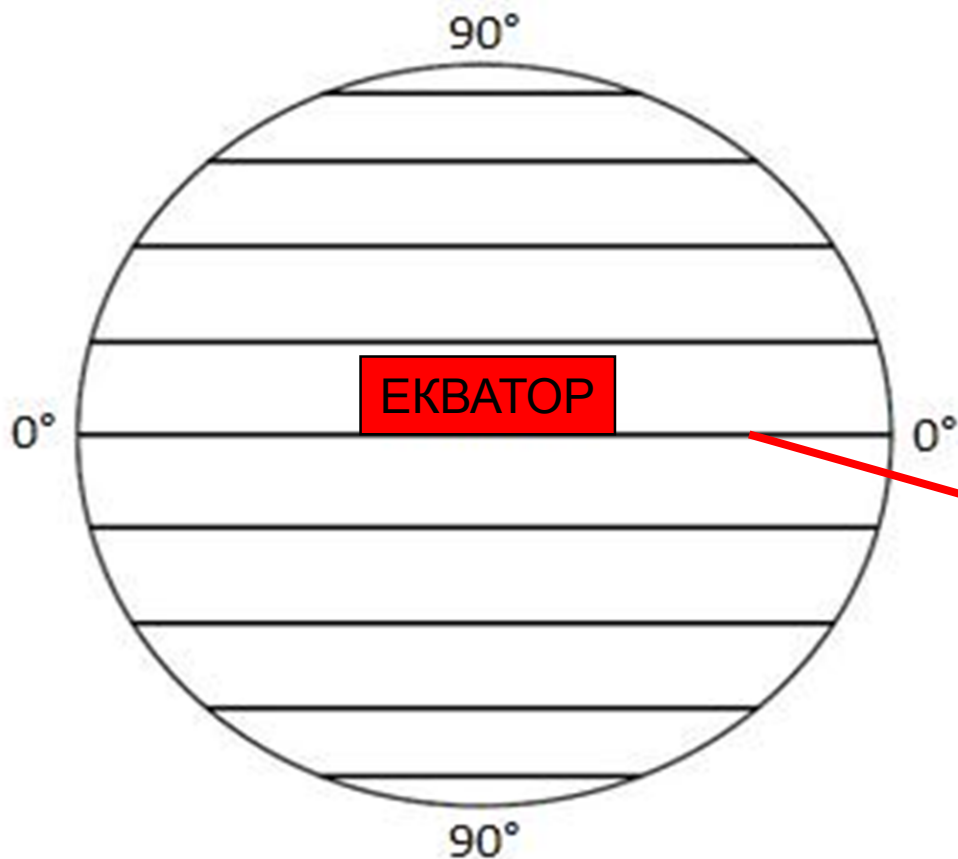
су замишљене полукружне линије које спајају Северни и Јужни пол.

- Меридијана има 360.
- Сви су исте дужине.
- Као почетни је утврђен **Гринички меридијан**.
- Гринички меридијан дели Земљу на источну и западну полулопту.

МЕРИДИЈАНИ ИЛИ ПОДНЕВЦИ

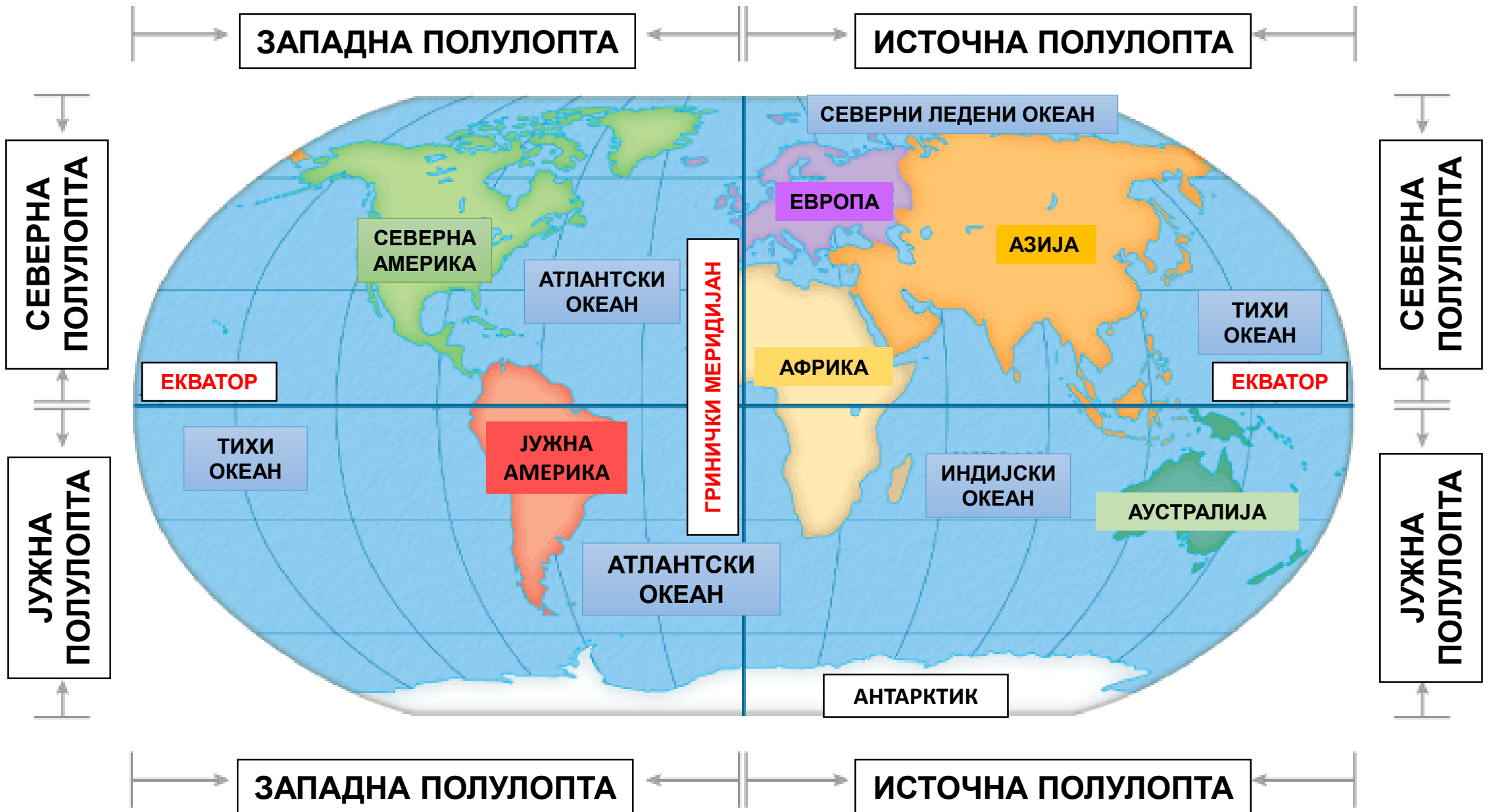
Гринички меридијан

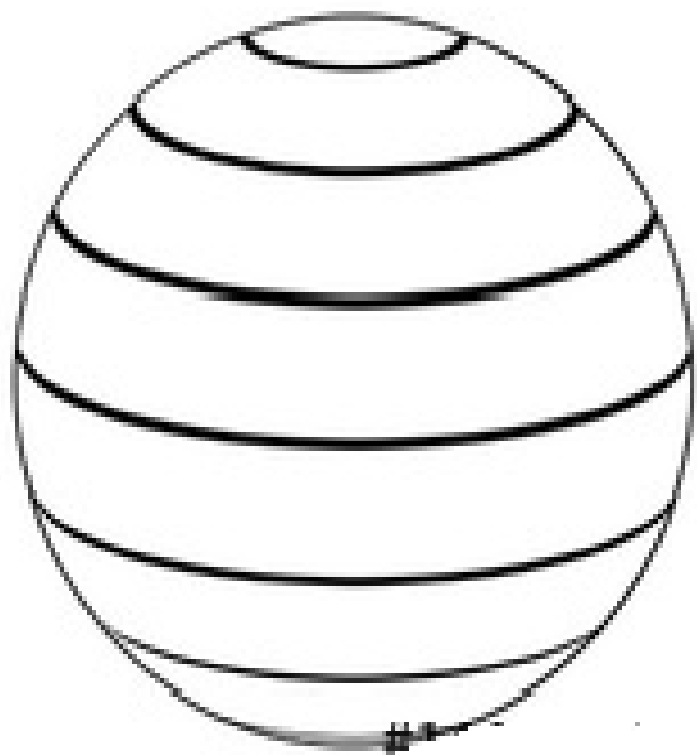

УПОРЕДНИЦИ ИЛИ ПАРАЛЕЛЕ

УПОРЕДНИЦИ (ПАРАЛЕЛЕ)
су замишљене кружне линије
које обавијају Земљу од
запада ка истоку.

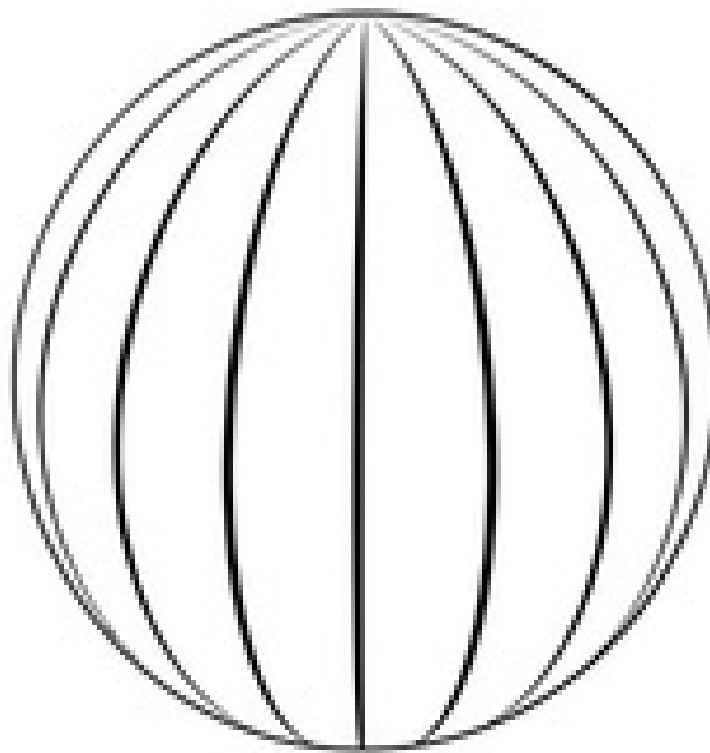
- Упоредника има 180.
- Најдужи међу њима је **екватор**.
- Од екватора према северу и југу упоредници су краћи, а полови су тачке.
- Екватор дели Земљу на северну и јужну полулопту.

УПОРЕДНИЦИ

+

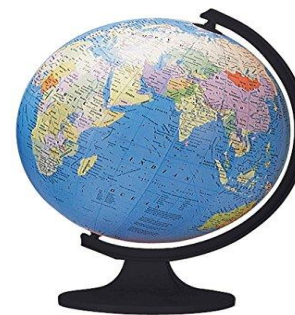

МЕРИДИЈАНИ

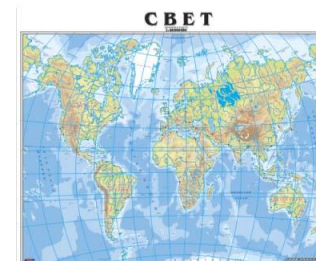
=

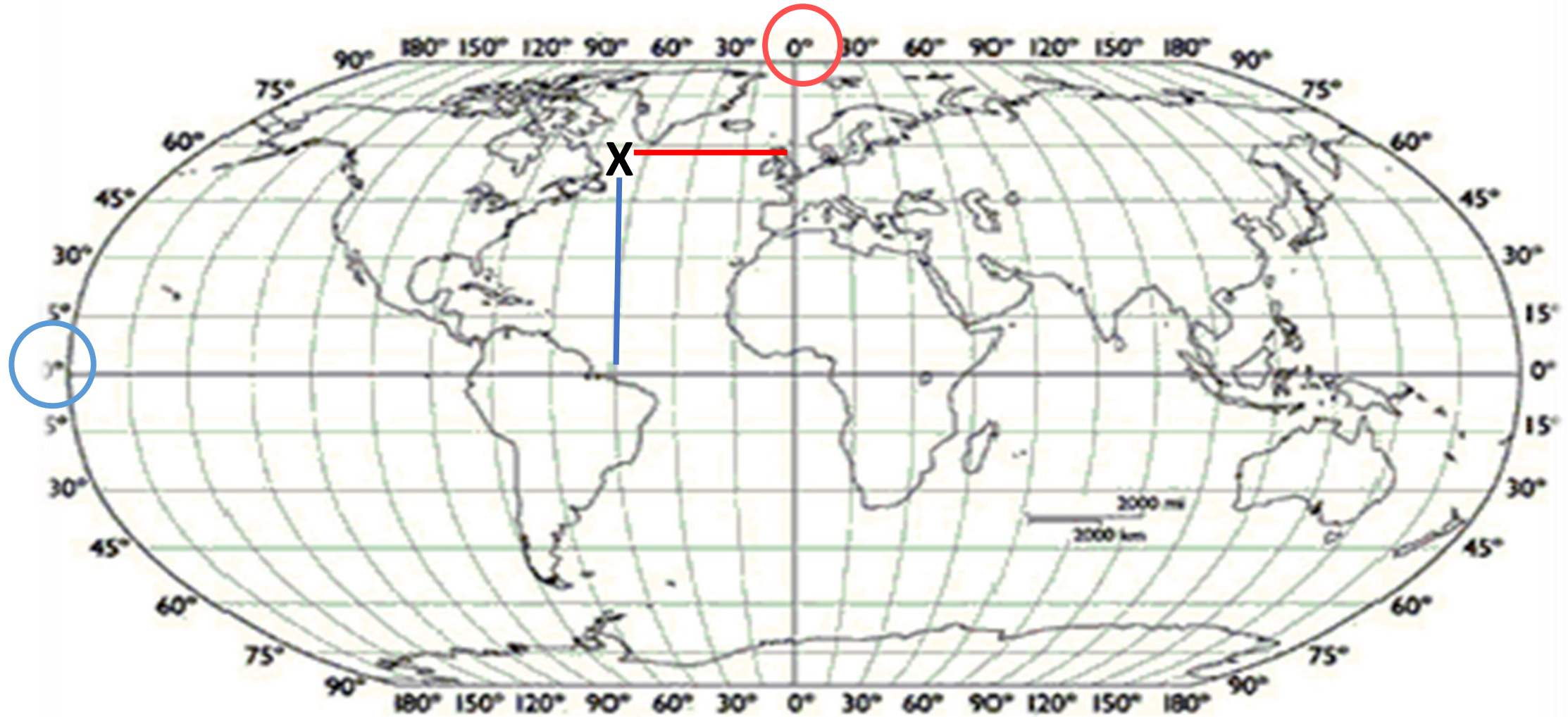
картографска
мрежа
на карти

географска
мрежа
на глобусу

Географска дужина је удаљеност неке тачке од Гриничког меридијана према истоку или западу.

Географска ширина је удаљеност неке тачке од екватора ка Северном или јужном полу.

Географска ширина може бити:

- **северна** – С.Г.Ш или N
- **јужна**- Ј.Г.Ш. или S

Најмању географску ширину има екватор 0 Г.Ш.

Највећу географску ширину имају северни пол 90° С.Г.Ш. и јужни пол 90° Ј.Г.Ш.

Географска дужина може бити:

- **западна** - З.Г.Д. или W
- **источна** - И.Г.Д. или E

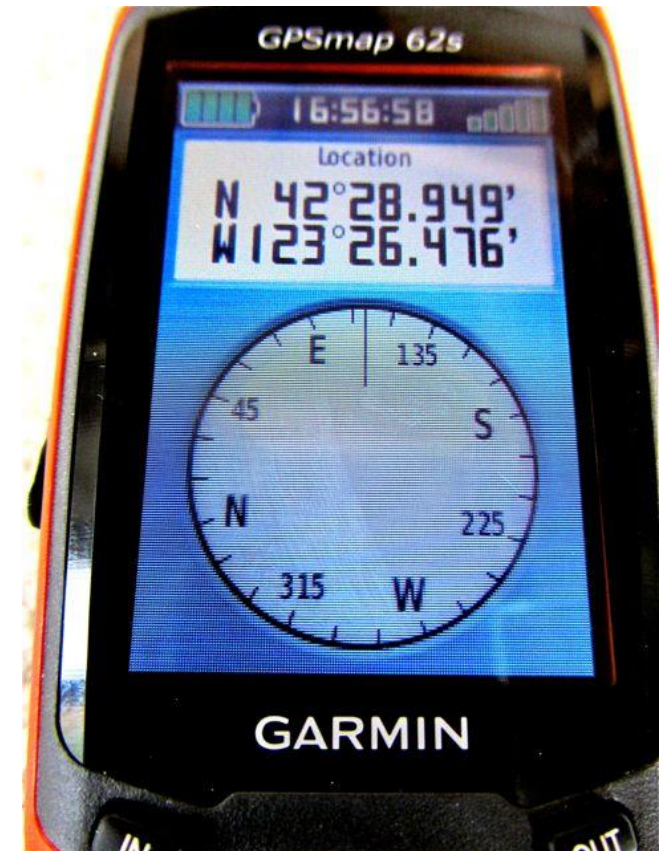
Најмању географску дужину има почетни Гринички меридијан 0° Г.Д.

Највећу географску дужину имаће 180. меридијан источно и западно од њега.

Географске координате неког места одређене су на основу његове географске ширине и географске дужине.

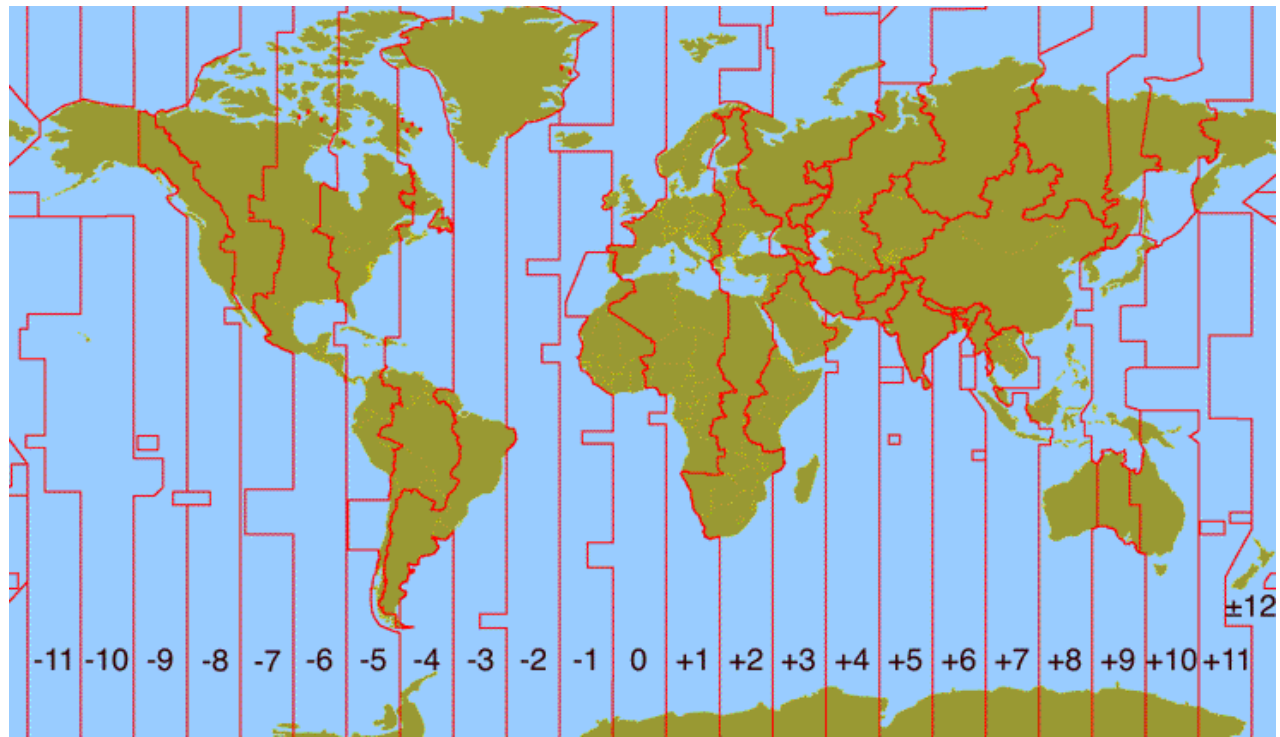

Београдска пирамида, Кнез Михајлова улица, Београд

Глобални позициони систем ГПС

Локално или **месно време** је одређено проласком Сунца кроз меридијан датог места.

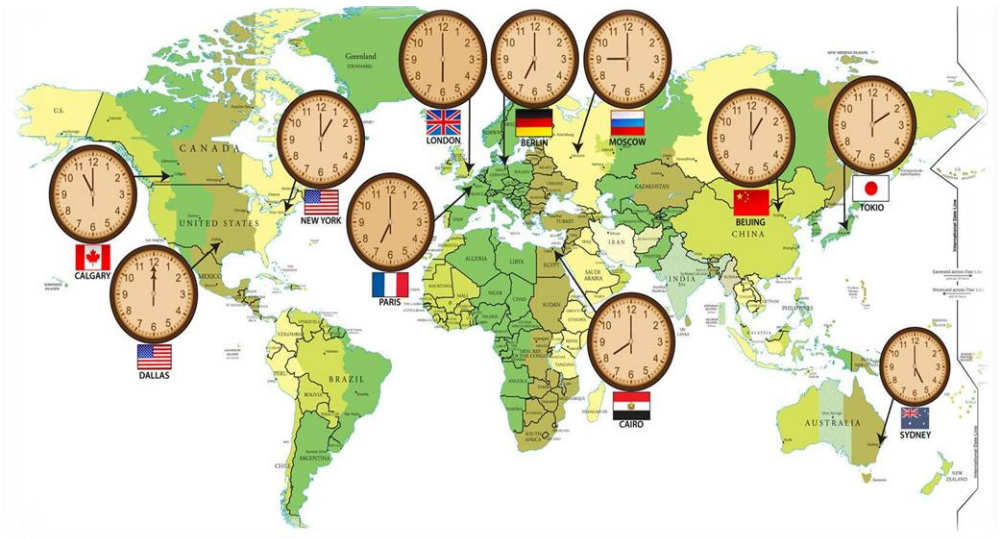

оузимамо 1 сат по часовној зони

НУЛТА Ч.З.

додајемо 1 сат по часовној зони

Земља је подељена на **24 часовне зоне**.

Србија је у средњоевропској часовној зони.

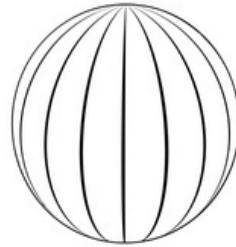
Датумска граница је замишљена линија која пролази преко 180. меридијана у Тихом океану.

Да запишемо у свеску...

Географска (картографска) мрежа, географска ширина и географска дужина, часовне зоне

- **Меридијани или подневци** су замишљене полукружне линије које спајају Северни и Јужни пол. Меридијана има **360**, а као почетни је утврђен **Гринички меридијан**.

меридијани или подневци

- **Упоредници или паралеле** су замишљене кружне линије које обавијају Земљу од запада ка истоку. Упоредника има **180**, а најдужи међу њима је **екватор**.

упоредници или паралеле

- **Географска дужина** је удаљеност неке тачке од Гриничког меридијана према истоку или западу.
Може бити западна - З.Г.Д. (W) или источна И.Г.Д. (E)
- **Географска ширина** је удаљеност неке тачке од екватора ка Северном или јужном полу.
Може бити северна-С.Г.Ш (N) или јужна-Ј.Г.Ш. (S).
- **Географске координате** неког места одређене су на основу његове географске ширине и географске дужине.
- Земља је подељена на **24 часовне зоне**.